

فقا‌هت و صیانت از جایگاه مرجعیت و حفاظت از کبان حوزه و روحانیت و دلسوزی برای مؤمنان، سپری نموده و بی‌شک در خصایل بارز علمی و وسعت دانش و دقت نظر و مناقب والای اخلاقی و صفای نفس و اخلاص در عمل، اسوه حسنه دوران بودند. حوزه‌های علمیه و خصوصاً حوزه مقدسه قم، ستاره‌ای درخشان را از دست داد و این ضایعه‌ای سنگین و مصیبت‌بار است. «ولا حول ولا قوة الا بالله العلی‌ العظیم».

ضمن عرض تسلیت به پیشگاه مبارک حضرت ولی‌الله‌الاعظم «ارواحنا و ارواح العالمین له الفداء» و نیز حوزه‌های علمیه و بیت شریف آن عالم ربانی و پارسا خصوصاً آقا‌زادگان معزز و فاضل ایشان و همه خاندان مصاب و عموم شاگردان و مستفیدان از محضر آن فقیه وارسته و همچنین ارادتمندان و مقلدان آن مرجع عالی‌قدر، از خداوند سبحان، علو درجات آن شخصیت فراموش ناشدنی و حشر و نشر ایشان با اجداد طاهریشان و اولیاء مع صومین «صلوات‌الله‌علیهم اجمعین» و صبر جمیل و اجر جزیل و سلامت و سعادت همه بازماندگان مکرم آن عالم عالی‌مقام را مسألت می‌کنم.

والسلام علیه وعلیهم ورحمة‌الله وبرکاته.

• آیت‌الله‌العظمی بشیر نجفی
عمری سرشار از بخشش علمی
خدمت به دین و غنی‌سازی حوزه علمیه با علم و معرفت

پیام تسلیت حضرت آیت‌الله بشیر نجفی در پی ارتحال حضرت آیت‌الله‌العظمی شبیری زنجانى به شرح ذیل است:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَا يُخْمدُ عَلٰى مَكْرُوهِ سِوَاهُ، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللّٰهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ.
سپاس خدایی را که جز بر او بر ناگواری‌ها حمد نشود، و هیچ جنبش و نیرویی نیست مگر به [باری] خداوند بلندمرتبه بزرگ.

خبر ارتحال عالم جلیل‌القدر، حضرت آیت‌الله‌العظمی سید موسی شبیری زنجانى رحمته‌الله را با نهایت اندوه و تألم دریافت کردم؛ ارتحال ایشان پس از عمری پربرکت و سرشار از بخشش علمی، خدمت به دین و مذهب، تربیت علما و فضل، و غنی‌سازی حوزه علمیه و مؤمنان با علم و معرفت رخ داد.

رحلت عالم جلیل‌القدری که سالیان عمر خود را در خدمت به شریعت جدش محمد مصطفی صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم و مکتب اهل‌بیت علیهم‌السلام سپری کرد، خسارتی دردناک برای حوزه علمیه و عموم مؤمنان است و خلأ و تأثیری عمیق در نفوس عارفان به فضل ایشان، شاگردان و دوستان‌ارانش بر جای می‌گذارد.

ادامه در صفحه ۶

بسم‌الله الرحمن الرحیم/ انا‌الله وانا‌إلیه راجعون
رحلت فقیه اهل‌بیت عصمت و طهارت علیهم‌السلام، عالم ربانی و محقق عالی‌قدر، حضرت آیت‌الله‌العظمی سید موسی شبیری زنجانى (اعلی‌الله مقله)، مایه تأسف و تأثر گردید.
آن عالم بزرگوار از ارکان حوزه‌های علمیه و در بسیاری از علوم اسلامی صاحب‌نظر و دارای مبانی استوار بود و از تلامذه برجسته اساتید بزرگ حوزه، همچون آیت‌الله‌العظمی بروجردی و آیت‌الله‌العظمی داماد به شمار می‌رود.

اینجانب این مصیبت عظمی را به پیشگاه حضرت ولی‌عصر عجل‌الله‌تعالیه، اساتید و فضلاء و طلاب حوزه‌های علمیه و بازماندگان آن فقید سعید بالاخص فرزندان عالم و فاضل ایشان تسلیت می‌گویم و از خداوند متعال برای آن فقید سعید علو درجه و حشر با اجداد طاهرینش خواهانم.

عاش سعیداً و مات سعیداً.

• آیت‌الله‌العظمی جوادی آملی
فقیه ناموری که

ارکان اساسی فقه امامیه را ادراک کرد
پیام تسلیت حضرت آیت‌الله جوادی آملی، در پی ارتحال حضرت آیت‌الله‌العظمی شبیری زنجانى رحمته‌الله بدین شرح است:
بسم‌الله الرحمن الرحیم/ انا‌الله وانا‌لیه راجعون
ارتحال مرجع عالی‌قدر حضرت آیت‌الله‌العظمی شبیری زنجانى ضایعه اسفبار دینی و فرهنگی است.

فقیه ناموری که ارکان اساسی فقه امامیه را ادراک کرده و عناصر محوری و اساتید ماندگاری را تربیت و کتاب‌های گرانسنگی را تألیف نموده و یک قرن را با قرآن و عترت و هدایت مردم سپری کردند.

وَسَلَامٌ عَلَیْهِ یَوْمَ وُلِدَ وَیَوْمَ یَمُوتُ وَیَوْمَ یُنْعَثُ حَیًّا

• آیت‌الله‌العظمی مظاهری
اسوه حسنه دوران
در خصایل بارز علمی و اخلاص در عمل
پیام حضرت آیت‌الله مظاهری در پی ارتحال حضرت آیت‌الله‌العظمی شبیری زنجانى رحمته‌الله بدین شرح است:
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ/ إِنَّا لِلّٰهِ وَإِنَّا إِلَیْهِ رَاجِعُونَ
ارتحال اسفناک فقیه جامع و مرجع عالی‌قدر حضرت آیت‌الله آقای حاج سیدموسی شبیری زنجانى «قدس سره‌الشریف»، موجب کمال تأثر و اندوه گردید.

ایشان که بقیة‌السلف الصالح و خود، یکی از اساطین و ارکان متین حوزه علمیه مقدسه قم بودند، عمر شریف خود را یکسره در مجاهدت بی‌وقفه علمی و معنوی و تعلیم و تربیت جمع کثیری از اساتید و فضلاء و حراست از دیانت و

خاطرات خوش دوران طلبگی در کنار ایشان و شهیدان دکتر بهشتی و امام موسی صدر رحمته‌الله و دقت‌نظر و عمق علمی وی در حلقه مباحثه آن‌زمان هرگز از یاد نخواهد رفت.

اینجانب این ضایعه مؤلمه را به محضر حضرت ولی‌عصر (ارواحنا فداء)، حوزه‌های علمیه، شاگردان، مقلدان و ارادتمندان آن فقید سعید به‌ویژه فرزندان مکرم و بیت شریف ایشان تسلیت عرض نموده و از درگاه احدیت برای آن‌مرحوم، علو درجات و حشر با اولیای الهی، و برای بازماندگان، صبر جمیل و اجر جزیل مسئلت دارم.

• آیت‌الله‌العظمی نوری‌همدانی
کم‌نظیر در علم و عمل و تقوا

پیام تسلیت حضرت آیت‌الله نوری همدانی در پی ارتحال آیت‌الله‌العظمی شبیری زنجانى رحمته‌الله بدین شرح است:

بسم‌الله الرحمن الرحیم/ إِنَّا لِلّٰهِ وَإِنَّا إِلَیْهِ رَاجِعُونَ
خبر ارتحال مرجع عالی‌قدر و فقیه اهل‌بیت عصمت و طهارت علیهم‌السلام آیت‌الله‌العظمی آقای حاج سیدموسی شبیری زنجانى رحمته‌الله موجب تأسف و تأثر عمیق گردید.

آنچه درباره این عالم ربانی بیان می‌کنم، با شناخت عمیقی است که در درس‌های مشترک در محضر حضرات آیات عظام بروجردی و محقق داماد رحمته‌الله و مباحثه‌ها و جلسات علمی سالیان طولانی درک کردم.

شخصیت ممتازی که در علوم مختلف فقه و اصول و رجال ... برجسته بود و حقیقتاً در عصر ما در علم و عمل و تقوا کم‌نظیر بود. در تمام امور فقط خدا را می‌دید، بی‌اعتنا به معنای حقیقی به دنیا بود. عمر بابرکت خود را در ترویج فرهنگ حضرات معصومین علیهم‌السلام گذراند.

تألیفات ارزشمند ایشان و سخنان ناب او که توسط دانشمند محترم آقای مختاری جمع‌آوری گردید، برای عموم روحانیت مطالعه آن بسیار مفید است، حوزه علمیه یکی از ارکان مهم خود را از دست داد.

اینجانب ارتحال این فقیه عالی‌قدر را به محضر مبارک حضرت بقیة‌الله‌الاعظم عجل‌الله‌تعالیه، حوزه‌های علمیه، آقا‌زادگان محترم و عالم ایشان، اخوی گرمی‌شان و عموم شیعیان و ارادتمندان تسلیت عرض نموده و علو مقام برای آن فقید سعید مسئلت می‌نمایم.

• آیت‌الله‌العظمی سبحانی
صاحب‌نظر در علوم اسلامی و دارای مبانی استوار
پیام تسلیت حضرت آیت‌الله‌العظمی سبحانی در پی ارتحال حضرت آیت‌الله‌العظمی شبیری زنجانى بدین شرح است:

آن بزرگوار که سراسر عمر پر برکت خود را در راه تحقیق و تعلیم سپری کردند، از بزرگان علمای اعلام و اساطین حوزه علمیه مبارکه قم و از مصادیق برجسته عالم ربانی بودند.
آثار گران‌بهای علمی و دیگر خدمات دینی معظم‌له میراثی ارزنده و رفتار و منش عملی ایشان همواره الگویی ماندگار برای اهل علم خواهد ماند.
أعلی‌الله مقامه الشریف و حشره مع أجداده الطیبین الطاهرین.

اینجانب با تأثر و تأسف فراوان این مصیبت بزرگ را به آستان مقدس حضرت ولی‌عصر (ارواحنا فداء) و به حوزه‌های علمیه و به بستگان محترم آن فقید سعید به‌ویژه آقا‌زادگان گرامی و مکریشان و به عموم مومنین تسلیت عرض نموده و از خداوند متعال برای همگان صبر جمیل و اجر جزیل مسألت دارم.

لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللّٰهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ
• آیت‌الله‌العظمی وحید خراسانی
ضایعه‌ای بزرگ و خسارتی جبران‌ناپذیر
به مناسبت ارتحال آیت‌الله‌العظمی سید موسی شبیری زنجانى رحمته‌الله، فرزند ارشد آیت‌الله‌العظمی وحید خراسانی، با حضور در دفتر آن مرجع فقید، پیام تسلیت معظم‌له را به بازماندگان و خاندان ایشان ابلاغ نمود.

حضرت آیت‌الله وحید خراسانی در این پیام، رحلت آن مرجع بزرگ را ضایعه‌ای بزرگ و خسارتی جبران‌ناپذیر برای حوزه‌های علمیه قلمداد کردند و ضمن تسلیت ارتحال آن عالم ربانی، از درگاه ایزدی برای ایشان حشر با امیرالمؤمنین علیه‌السلام و برای بازماندگان و خاندان ایشان، صبر جمیل و اجر جزیل مسألت نمودند.

• آیت‌الله‌العظمی مکارم شیرازی
تجلی باقیات‌الصالحات
در آثار علمی و تربیتی ایشان
پیام تسلیت آیت‌الله‌العظمی مکارم شیرازی در پی ارتحال حضرت آیت‌الله‌العظمی شبیری زنجانى رحمته‌الله بدین شرح است:

بسم‌الله الرحمن الرحیم/ إِنَّا لِلّٰهِ وَإِنَّا إِلَیْهِ رَاجِعُونَ
ارتحال فقیه فرزانه و مرجع وارسته، حضرت آیت‌الله آقای حاج سیدموسی شبیری زنجانى (طاب ثراه) موجب تأثر و تأسف فراوان گردید.

فقدان این عالم ربانی که سالیان متمدای از عمر پربرکت خویش را در راه ترویج معارف اهل‌بیت علیهم‌السلام، تربیت شاگردان، ارشاد مؤمنان و هدایت مقلدان سپری نمود، ضایعه‌ای سنگین برای حوزه‌های علمیه و جامعه مؤمنان است.

بی‌تردید، آثار علمی و تربیتی و خدمات ارزشمند آن فقیه عالی‌قدر، باقیات‌الصالحاتی است در این دنیا که به فضل الهی زاد‌المعاد ایشان و مایه رفعت درجات در آخرت خواهد بود.

به مناسبت ارتحال عالم ربانی و مرجع عالی‌قدر جهان تشیع، آیت‌الله‌العظمی سید موسی شبیری زنجانى رحمته‌الله، بزرگان نظام و مراجع عظام، پیام‌های تسلیت خود را در ابراز اندوه عمیق برای امت اسلامی و تبیین جایگاه ایشان در صیانت از کبان اسلام صادر کردند.

متن پیام‌های تسلیت برخی از شخصیت‌های حوزوی و کشوری بدین شرح می‌باشد:

• رهبر معظم انقلاب اسلامی
تسلط بر فنون مختلف مربوط به استنباط احکام شرعی با ظرایف و لحاظ دقایق

پیام تسلیت حضرت آیت‌الله سید‌مجتبی خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب اسلامی در پی ارتحال حضرت آیت‌الله‌العظمی شبیری زنجانى رحمته‌الله بدین شرح است:

بسم‌الله الرحمن الرحیم
خبر تأسف‌بار ارتحال استاد معظم، فقیه عالی‌مقام حضرت آیت‌الله‌العظمی شبیری رحمته‌الله واصل شد. این عالم بزرگوار همه عمر شریف خود به‌جز چند سال اول طفولیت را در مسیر تعلّم و تعلیم و تحقیق گذراندند و همواره از سوی هم‌ترازان سنی و دوره‌ای و اساتید به‌عنوان شخصی محقق و زرف‌نگر قلمداد می‌شدند. تسلط ایشان بر فنون مختلف مربوط به استنباط احکام شرعی با ظرایف و لحاظ دقایق همراه بود. مجالس درس آن بزرگوار حتی وقتی که عدد حضّار آن از چند نفر تجاوز نمی‌کرد، به‌عنوان مجالس تتبّع و تدقیق شناخته می‌شد و به‌حق چنین بود.

به‌حمدالله در حدود کمی بیش از سه دهه اخیر، عده زیادی این توفیق را یافتند تا از وجود مغتنم ایشان در حدّ ظرفیت خود بهره ببرند و برای محافل علمی و تدریس خود توشه بردارند. محضر ایشان، محضر افاده و استفاده بود، حتی آن‌وقتی که قدم‌زنان بعد از درس به سوی بیت شریف می‌رفتند. غیر از وجهه مسلم علم، رفتار متواضعانه و پدران‌ه ایشان با طلاب و فضلاء هم امری مشهود و درس‌آموز بود.

بی‌شک فقدان این شخصیت ممتاز، خللی در ردیف محققین تراز اول شیعه در عصر حاضر ایجاد نموده‌است که شاید جبران آن مدّت‌ها به طول انجامد. بنده این مصیبت را به سرورمان رحمته‌الله و حوزات علمیه و بالخصوص شاگردان و علاقه‌مندان و بالاخص بیت شریف عالم و فاضل‌پور ایشان تسلیت عرض نموده و از محضر حضرت حق جل و علا، علو درجات برای آن بزرگوار مسألت دارم.

• آیت‌الله‌العظمی سیستانی
مصدق برجسته عالم ربانی
و از اساطین حوزه علمیه مبارکه قم
پیام تسلیت حضرت آیت‌الله‌العظمی سیستانی در پی ارتحال حضرت آیت‌الله‌العظمی شبیری زنجانى بدین شرح است:

بسم‌الله الرحمن الرحیم/ انا‌الله وانا‌لیه راجعون
ارتحال مرجع عالی‌قدر، فقیه اهل‌بیت عصمت و طهارت علیهم‌السلام آیت‌الله آقای حاج سیدموسی شبیری زنجانى رحمته‌الله ضایعه‌ای دردناک و خسارتی عظیم است.